

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

om, at der, hvis forsømmelserne strækker sig over et længere tidsrum, kan blive tale om forlængelse af læretiden, hvilket dog skal godkendes af det faglige udvalg, hvis afgørelse kan indbringes for lærlingerådet.

De bestemmelser, som bringer mig i harnisk, findes i § 10. De er taget ordret fra betænkningen afgivet af lærlingekommissionen, der i parentes bemærket kun bestod af mænd! Der gives her ikke alene den gravide kvinde selv — det er jo rimeligt — men også læremesteren en betingelsesløs ret til at suspendere læreforholdet — der bruges det uklare udtryk afbryde, men meningen er suspendere, og der bør efter min mening stå suspendere — i tre måneder før fødslen og en måned efter fødslen, således at læreforholdet automatisk forlænges et tilsvarende tidsrum.

Hvis lærlingen modsætter sig suspensionen, måske fordi hun føler sig arbejdsdygtig, måske fordi hun ikke ønsker sin læretid forlænget, måske fordi hun ikke kan undvære sin løn, selvom den er beskeden, har læremesteren ret til at hæve læreforholdet, altså uden at betale løn. Af bemærkningerne ses, at der her ikke er tænkt på tilfælde, hvor kvinden ikke er arbejdsdygtig, hvor det skyldes hensynet til hende, hvor der var fare for, at det var arbejde, hun ikke kunne tåle o. s. v. Nej, det er nævnt, at denne regel navnlig tager sigte på tilfælde, hvor lærlingen i sit arbejde har direkte kontakt med publikum, f. eks. på kontorer og i forretninger. Længere er man altså ikke kommet i dag! Den gravide kvinde skal skjule sig!

Hvis man under hensyn til de endnu herskende formodede fordomme hos arbejdsgivere og publikum mener at måtte have regler om suspension og ophævelse af læreforhold fra arbejdsgiverens side, fordi denne ellers ikke vil være tilbøjelig til at antage kvindelige lærlinge i rimeligt omfang — og man må naturligvis af realistiske grunde tage hensyn hertil — så må man for det første sikre kvinden en indtægt, for det andet lægge en vis bremse på arbejdsgiverens ønske om at benytte sin ret til at ophæve læreforholdet og for det tredje begrænse suspensionsperioden før fødslen.

Lærlinge beskæftiget i kontor og forretning, som der som nævnt her særlig er

tænkt på, har ikke ret til den barselhjælp i indtil 8 uger før nedkomsten og en vis tid efter nedkomsten, som håndværkets og industriens lærlinge har adgang til. Derfor må der ved gennemførelse af regler på dette område i denne lov eller i en anden lov — det må økonomi- og arbejdsministeren tale med socialministeren om — indføres bestemmelser om, at disse lærlinge har ret til samme barselhjælp som håndværkets og industriens lærlinge.

Hvis arbejdsgiveren får ret til at hæve læreforholdet, vil det efter min mening være rimeligt at have en bremse, for at denne ret ikke skal blive anvendt altfor ofte; man burde f. eks. pålægge ham en pligt til at betale en vis løn i lighed med, hvad funktionærloven fastsætter. Endvidere bør suspensionsperioden forkortes, og det vil vel være naturligt at fastsætte den til 8 uger før nedkomsten.

Endelig må spørgsmålet vedrørende skoleundervisningen klares, således at lærlingen, selvom hun ophører midlertidigt med sin praktiske uddannelse, kan fortsætte den teoretiske, så at hendes læretid ikke unødigt forlænges.

Til slut vil jeg fremhæve de unge gravide kvinder — få vil det være — som man her vil lovgive for. De hører til dem, der har ringest mulighed for at få deres svangerskab lovligt afbrudt. Jeg advarer mod en lovgivning, der kan medvirke til, at de søger kvaksalvere.

De bemærkninger, jeg er fremkommet med her, henstiller jeg til den højtærede minister og det kommende udvalg at tage under velvillig overvejelse.

Henry Christensen: Vedrørende selve det foreliggende forslag til ny lærlingelov kan jeg i alt væsentligt tilslutte mig de bemærkninger, som mit partis ærede ordfører her har gjort.

Det, der giver mig særlig anledning til at bede om ordet, er de bemærkninger, som den højtærede minister gjorde i sin fremsættelsestale, der for en stor del drejede sig om vurderingen af en række af de problemer, vi kommer til at stå overfor i forbindelse med de store årgange af unge, der nu vokser frem og skal have beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

Jeg kan slutte mig til de kritiske røster,